

Україна — Польща: нові кроки в напрямі наукового співробітництва у галузі обліку та фінансів

Протягом 23—25 травня у м. Києві проходила перша Міжнародна науково-практична конференція “Кількісні методи в обліку і фінансах”. Організатором конференції виступив Український державний університет економіки і фінансів (УДУЕФ) — один із провідних вищих навчальних закладів з підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі фінансів, обліку та аудита, міжнародної економіки. Зарубіжна сторона була представлена Економічною академією ім. О. Ланге у Вроцлаві — провідним центром освіти й науки Польщі, представником міжнародної наукової спільноти. Офіційні мови конференції — англійська, польська, українська та російська. Переважна більшість учасників виступала англійською мовою.

Загалом у роботі конференції взяло участь 20 науковців (із них виступили 9 українських та 8 польських фахівців), а також як слухачі та учасники дискусії — гості з України (у т. ч. проректор з наукової роботи Буковинської державної фінансової академії професор Павло Шилепницький), викладачі та студенти УДУЕФ (у т. ч. польські студенти, які нині навчаються в УДУЕФ за двосторонньою програмою міжнародного обміну студентами та викладачами).

Конференція розпочалась із виступу в. о. ректора УДУЕФ С.С. Гасанова, який представив університет й окреслив основні напрями і перспективи подальшої міжнародної співпраці. Економічну академію ім. О. Ланге представив директор Інституту обліку професор Едвард Новак.

Після виступу розпочалась робота за секціями:

1. Теорія кількісних методів (статистика, економетрія, дослідження операцій).
2. Кількісні методи в управлінському обліку та економічному аналізі.
3. Управління фінансами підприємств.

4. Кількісні методи та інформаційні технології в обліку та аудита.

Робота секцій закінчувалася науковими дискусіями, в яких брали участь учасники та гості конференції. Під час цих дискусій було обговорено чимало актуальних питань, присутні обмінювалися думками й досвідом, було окреслено напрями і завдання подальших досліджень з питань застосування кількісних методів в обліку та фінансах.

Зокрема, у першій секції особливу увагу було приділено концепції системи національних рахунків, її взаємозв'язку з фінансовим аналізом та статистикою; можливості застосування таксономічних методів у обліку; адаптації збалансованої системи показників (англ. — BSC) для аналізу стратегії розвитку міста; доцільності розробки єдиного податкового портфеля та моделювання його ефективності.

У другій секції було проаналізовано можливість і доцільність застосування кількісних моделей у розподілі збутових витрат; пояснено доцільність аналізу автономності та гнучкості діяльності підприємства та описано методику оцінки цих аспектів діяльності — розрахунок інтегрального показника гнучкості з використанням прийомів факторного аналізу; пояснено можливість застосування нормативної системи індексів для оцінки економічних явищ; доведено можливість і доцільність застосування кількісних методів у банківському контролінгу.

Третя секція розглядала проблематику застосування кількісних методів у підготовці управлінських рішень для оптимального використання фінансів підприємств. Зокрема, розглядалися питання методології дослідження фінансового стану підприємства, доцільності застосування тих чи тих методів у фінансовому аналізі, відмінності методології фінансового аналізу у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі. Особливу увагу було приділено визначенню, розрахунку та по-

рівнянню показників, що характеризують реальну вартість активів, проаналізовано підходи до управління, що дають можливість збільшувати реальну вартість активів підприємства, та іншим питанням.

У четвертій секції увагу було приділено, зокрема, використанню інформаційних технологій в обліку, їх еволюції й можливості застосування в залежності від специфіки діяльності підприємства. Також розглядалася можливість використання вибіркового методу в аудиті банківських активів та аудиті підприємства загалом. Було висвітлено історичний аспект застосування кількісних методів в обліку.

З доповідями виступили такі українські науковці:

1) Доктор економічних наук, професор Р.М. Моторин — “Як статистичні ідеї, концепції системи національних рахунків пов’язані з економічним та фінансовим аналізом”.

2) Доктор економічних наук, професор О.І. Ястремський — “Моделювання ефективності податкового портфеля”.

3) Кандидат економічних наук, доцент Л.А. Лещій — “Розробка методики інтегральної оцінки автономності та гнучкості діяльності підприємства”.

4) Кандидат економічних наук, доцент А.А. Шустіков — “Застосування нормативної системи індексів для оцінки структурних змін в економіці”.

5) Кандидат економічних наук, доцент Л.І. Слюсарчук — “Роль кількісних моделей у розподілі збутових витрат”.

6) Кандидат економічних наук, доцент Н.В. Шморгун — “Методи дослідження фінансового стану підприємства”.

7) Кандидат економічних наук, доцент Т.М. Сльозко — “Кількісні методи в обліку: історичний аспект”.

8) Кандидат фізико-математичних наук, старший викладач О.В. Галкін — “Використання інформаційних технологій в обліку”.

9) Магістр Р.М. Приходько — “Використання вибіркового методу в аудиті банківських активів”.

Окрім цього, підготували доповіді для публікації, але не змогли виступити науковці економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктор економічних наук, професор В.Г. Швець (“Адаптація бухгалтерського обліку та фінансової звітності до потреб системи національних рахунків”) та доктор економічних наук, професор Н.В. Ковтун (“Статистичний моніторинг інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності”).

Польські науковці, які виступили з доповідями:

1) Доктор габілітований, професор Едвард Новак — “Застосування таксономічних методів при обліку в центрах відповідальності”.

2) Доктор Марія Непловіч — “Використання збалансованої системи показників при реалізації стратегії розвитку міста”.

3) Доктор габілітований, професор Адам Копінські — “Кількісні методи у банківському контролінгу”.

4) Магістр Катажина Івус — “Відображення операцій хеджування у фінансовій звітності”.

5) Доктор Бартоломей Ніта — “Використання концепції “покращення” реальної вартості активів в управлінні корпоративною ефективністю”.

6) Доктор Марта Новак — “Вимірювання фінансової ефективності маркетингової діяльності з використанням даних бухгалтерського обліку”.

7) Доктор Давид Кшестовський — “Аналіз прибутковості кредитних та лізингових ресурсів”.

8) Доктор Пьотр Беднарек — “Детермінанти вартості зовнішнього аудита використання структурних фондів місцевими адміністраціями”.

Окрім цього, підготував доповідь для публікації, але не виступав доктор Марцин Вежбінський. Назва доповіді — “Інтеграція бюджетування за видами діяльності з управлінням витратами “кайцен”.

Український державний університет економіки і фінансів й надалі пла-

нує поглиблювати міжнародну співпрацю, зокрема найближчим часом передбачається обмін викладачами між цим університетом та Економічною академією ім. О. Ланге у Вроцлаві, а також — проведення другої міжнародної науково-практичної конференції, яка відбудеться у Вроцлаві у травні наступного року.

Організатори конференції сподіваються, що її результати ще раз доведуть важливість детального дослідження перспектив застосування кількісних методів у обліку та фінансах, наголошують на практичній цінності використання таких методів та демонструють, наскільки важливим є міжнародний обмін науковим досвідом.

За результатами конференції планується публікація матеріалів англійською мовою, які міститимуть повні тексти доповідей (короткі анотації доповідей англійською мовою є у програмі конференції). З матеріалами конференції можна ознайомитися на сайті УДУЕФ ([http // www.usuef.edu.ua](http://www.usuef.edu.ua)).

На повернення знецінених заощаджень громадянам з держбюджету вже виділено половину річної суми

За 7 місяців поточного року із державного бюджету на заходи з повернення знецінених заощаджень громадянам виділено майже 325 млн грн, що становить близько 50 % від загальної суми річних асигнувань.

Останнє перерахування коштів Ощадбанку та НАСК “Оранта” було проведено 9 липня у розмірі 54 млн 164,1 тис. грн. Із них на рахунки ВАТ “Ощадбанк” надійшло 320,6 млн грн, а на рахунки НАСК “Оранта” — 4,4 млн грн.

Виплати компенсацій громадянам за знеціненими грошовими заощадженнями проводяться за всіма напрямками, передбаченими у постанові Кабінету Міністрів України № 336 від 1 березня 2007 року, відповідно до бюджетного розпису та згідно із заявками ВАТ “Ощадбанк” та НАСК “Оранта”.

Законом України “Про Державний бюджет України на 2007 рік” затверджено видатки за програмою “Заходи щодо поступової компенсації громадянам втрат від знецінення грошових заощаджень” у сумі 650 млн грн, що на 50 млн грн більше порівняно з попереднім роком.

Уряд підвищує виплати людям пенсійного віку та ліквідує пенсійну зрівнялівку

2007 рік — початок пенсійних змін

За останній рік пенсії та доплати до них різним категоріям населення підвищувалися кілька разів — як у зв’язку зі збільшенням прожиткового мінімуму та щорічним перерахуванням пенсійних виплат, так і відповідно до рішень Уряду.

Доходи громадян пенсійного віку зростали більшими темпами, ніж у минулі роки. Якщо у грудні 2006 року середній розмір пенсії перевищував мінімальний розмір на 25 %, то з 1 жовтня цього року — на 42 %.

Так, у поточному році щомісячну допомогу до пенсій інвалідам війни та учасникам бойових дій було збільшено до рівня середньої заробітної плати в галузях економіки, завдяки чому підвищено пенсії для більш як 300 тис. таких громадян у середньому на 133 грн. При цьому з 1 вересня, відповідно до рішення Уряду, ця допомога виплачується без урахування пенсій за особливі заслуги перед Україною, що дало змогу збільшити таку допомогу додатково на 100—140 грн.

З 1 червня поточного року підвищено мінімальну пенсійну виплату для інвалідів, яка не переглядалася з 2005 року. Майже 641 тис. непрацюючих інвалідів II та III груп унаслідок загального захворювання, розмір пенсії яких не досягає прожиткового мінімуму, одержали доплату.

Протягом поточного року пенсії збільшувалися двічі у зв’язку з підвищенням прожиткового мінімуму. А зростання прожиткового мінімуму, в свою чергу, впливає на розмір надбавок і під-

вишень до пенсії, встановлених, зокрема, для ветеранів війни. Так, протягом поточного року майже в чотири рази збільшено доплати до пенсій для двох мільйонів учасників війни.

З 1 вересня пенсіонери знову отримали підвищені виплати внаслідок щорічного їх перерахування у зв'язку зі зростанням заробітної плати в попередньому році. У минулі роки пенсії громадянам похилого віку щороку підвищувалися на мінімально можливий коефіцієнт, який дорівнював 20 % від показника зростання середньої заробітної плати в попередній рік. А нині Урядом уперше прийнято рішення збільшити пенсії майже на 100 % цього показника. При цьому таке підвищення стосувалося всіх трудових пенсій — а це понад 13 млн громадян, — навіть тих, хто отримує сьогодні мінімальні пенсійні виплати, тоді як раніше — лише 1 млн людей похилого віку.

З 1 жовтня 2007 року пенсійні виплати знову зростуть. Усі вони забезпечені ресурсом державного бюджету та бюджету Пенсійного фонду. Лише у вересні потреба в коштах для виплати пенсій та грошової допомоги громадянам пенсійного віку становить 8,8 млрд грн.

2008 рік — курс на подальше зростання пенсій та їх диференціацію

Бюджет 2008 року передбачає істотне збільшення пенсійних виплат гро-

мадянам і робить крок у напрямі диференціації пенсій залежно від стажу роботи.

Так, з 1 січня 2008 року Уряд уперше перерахує пенсії за формулою, яка відновить диференціацію в пенсіях: громадяни України зі значним трудовим стажем отримуватимуть значно вищу пенсію, ніж ті, котрі не мають такого стажу. Пенсійний вік змінювати не передбачається: для жінок — 55, а для чоловіків — 60 років.

За кожний повний рік страхового стажу понад 25 років для чоловіків та 20 років для жінок пенсія за віком збільшуватиметься на 2 % від розміру пенсії замість діючого 1 % від розміру пенсії, обчисленої відповідно до закону.

У 2008 році дітям війни плануються доплати до пенсій або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачуються замість пенсії, в розмірі 50 % від надбавки, встановленої для учасника війни. Як відомо, в цьому році такі надбавки одержують лише інваліди.

Таким чином, Уряд здійснює послідовні кроки для поліпшення соціального захисту людей пенсійного віку — збільшує розміри пенсій та доплат до пенсій, а також уживає заходів для подальшої диференціації пенсійних виплат залежно від терміну трудового стажу.